

Vänsterpartiets

förslag till

Budget 2026 och plan 2027-2028 för Örnsköldsvik

Till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige.

Vänsterpartiet yrkar

att Kommunfullmäktige fastställer den kommunala skattesatsen fr o m 2026 till 22.71 kronor

att Kommunfullmäktige beslutar att anta Vänsterpartiets förslag till budget för 2026 med plan för 2027 – 2028 (bilaga).

att Kommunfullmäktige antar följande ekonomiska mål för mandatperioden 2023 - 2026:

- **Resultatet för kommunen** ska uppgå **till minst 0,8 %** av skatteintäkter och statsbidrag under mandatperioden.
- **De skattefinansierade investeringarna** ska uppgå till **max 2051 Mkr** under mandatperioden

Vänsterpartiets förslag till kommunbudget 2026-2028

Vi tror på allas lika värde, allas rätt till ett värdigt liv och en dräglig tillvaro. Vi vill slå vakt om våra offentliga välfärdsverksamheter och trygghetssystem. Våra gemensamma resurser är till för alla och inte bara för några få människor. Tillsammans bygger alla vi som bor här framtidens Örnsköldsvik med omsorg om kommande generationer.

Kommunen måste under budgetperioden kraftsamla och på riktigt agera för att nå målet om klimatneutralitet 2030. Kommunens koldioxidbudget visar att utsläppen behöver minska med 18,3% om året för att vi ska hålla budgeten, vilket kräver ökade insatser både inom kommunkoncernen och i samhället i övrigt.

Skola, vård och omsorg som kommunen är ansvarig för ska vara av högsta kvalitet och drivas av kommunen. Privatisering och vinstintressen hör inte hemma där.

Örnsköldsvik är en stor kommun med landsbygd, större och mindre orter, skogar, sjöar, hav och skärgård. Detta ger kommunen ett ansvar att ta till vara dessa unika förutsättningar för att utveckla hela kommunen, till nytta för alla nuvarande och kommande invånare.

Planeringsprocesserna ska vara (v)ettiga, realistiska, öppna och transparenta från idé till genomförande.

Behoven ska styra. Under budgetåret 2026 prioriteras:

- **Investeringar och andra insatser för klimatet.**
- **Ökad grundbemanning och bra arbetsvillkor inom skolan och omsorgen.**
- **Planering för utveckling på landsbygden, de mindre orterna och i staden – megaprojekt som "Stadsdel 2030" är inte framtiden.**

En bra skola och välfärd är förutsättningen för en god ekonomi.

Statsbidragen måste öka för att finansiera välfärden

Staten har ansvaret för att finansiera välfärden. Statsbidragen till kommunerna skulle behöva öka med mer än 20 miljarder under mandatperioden. För Örnsköldsvik skulle det innebära en ökning med minst 100 miljoner kronor.

Den sittande högerregering prioriterar tyvärr inte detta varför budgetförslaget utgår från att en ökning inte kommer att ske förrän efter valet 2026.

Om resultatet 2026 blir negativt kan kommunen täcka underskottet med medel som finns i resultatutjämningsreserven (RUR) om kriterierna för RUR uppfylls. I annat fall ska underskottet återställas under de kommande åren.

Bryt trenden att befolkningen minskar

Kommunens befolkning behöver öka. Det skulle ha stor inverkan på både skatteunderlag och statsbidrag. Trenden idag är tvärtom att befolkningen minskar pga mindre inflyttning från utlandet och lägre födelsetal, något som påverkar befolkningstalen i hela landet. Konkurrensen om arbetskraft och inflyttare ökar från andra kommuner både i Norrland och resten av landet.

... genom en välfärd och utbildningar i världsklass

... genom att nyanlända får utbildning och arbete

För att bryta denna minskning är det viktigaste att vi som bor i Örnsköldsvik trivs, att vi har en välfungerande välfärd och känner framtidstro. Utbudet av eftergymnasiala utbildningar och inskolningsmöjligheter på arbetsplatser måste öka. Ett aktivt integrations- och arbetsmarknadsarbete krävs. Det ger en grund både för att fler ska stanna kvar i kommunen och för att fler ska välja att flytta hit

... genom en satsning på klimatet

En förutsättning för detta trendbrott är också att Örnsköldsvik tar täten i klimatomställningen genom en aktiv samverkan med företag, entreprenörer och civilsamhälle för att utveckla framtidens gröna jobb och bygga starka, tåliga lokalsamhällen.

Nytt realistiskt mål för antalet invånare är en oförändrad befolkning 2030

Denna budget syftar till att möjliggöra att befolkningstalen inte fortsätter minska och att vi skapar beredskap för en ökning. Därför utgår den från en oförändrad befolkning under planeringsperioden. Detta innebär också att det inte heller är realistiskt att planera för nya stadsdelar och bostadsområden utifrån kommunens mål om 5000 fler invånare år 2030.

Målet ändras till att kommunen ska ha oförändrad befolkning år 2030 med beredskap och förutsättningar för en ökning.

De avgörande faktorerna!

De avgörande faktorerna för att kommunen ska vara attraktiv är att den förknippas med

- en väl fungerande skola, vård och omsorg,
- att alla människors handlingskraft i hela kommunen tas tillvara,
- att infrastruktur och kommunikationer finns och fungerar väl och
- att kommunens unika natur, landskap och kustlinje fortsätter att vara tillgänglig för alla.

Sälj inte ut fler bostäder!

En annan förutsättning är god tillgång till bostäder. Kommunen ska kunna erbjuda planlagd mark i hela kommunen. Övikshem har ett ansvar för att hyreslägenheter och trygghetsboenden är tillgängliga för alla i centralorten och större orter på landsbygden. Ingen ytterligare utförsäljning av allmännyttans bostäder ska ske utan dessa ska utvecklas.

Det ska vara lätt att få stöd av kommunen

Kommunens, även bolagens, alla verksamheter ska samordnas bättre för att gemensamt vara så effektiva som möjligt. Det ska bli enklare för invånare och företag att få kontakt med och stöd av kommunen. Samverkan med företag, föreningar och andra aktörer i kommunen utvecklas.

Mer verksamhet i egen regi

Insatser och verksamheter ska göras i egen regi eller i samverkan med civilsamhället. Det är effektivare och ger större delaktighet än upphandling av externa tjänster.

Uppföljningen av upphandlingar förbättras för att säkra korrekta beställningar, fakturor, arbetsvillkor och leveranser. Vid större upphandlade projekt ska kommunen ha egen personal som aktivt bevakar kostnadseffektivitet och leveranser.

Vi ska själva äga våra lokaler

Kommunen ska äga sina egna verksamhetslokaler. De ska kunna ställas om och användas flexibelt inom olika typer av verksamheter, interna eller externa, dag- och kvällstid och när behoven förändras. Alla lokaler, även ute i byarna, ska underhållas och energieffektiviseras, både för klimatet och för billigare drift.

Den interna hyressättningen och ansvarsfördelningen för kommunens lokaler ses över för att säkra att kommunens medel i så stor utsträckning som möjligt går till kommunens egna verksamheter

Lärare, städ- och omsorgspersonal ska ha makt över sitt arbete!

Genom att personalen ges insyn i och möjligheter att påverka renoveringar och nybyggnationer kan kostnader sänkas och arbetsförutsättningar och arbetsmiljö förbättras.

Utvecklingsarbete ska så långt som möjligt ske ute i kommunens verksamheter och inte genom särskilda utvecklingsresurser. Nya digitala lösningar införs i dialog med personalen så att de förenklar arbetet och ger högre kvalitet.

***Slå ihop kommunstyrelsens
båda förvaltningar***

För att underlätta detta och minska dubbelarbete och administration slås kommunstyrelsens Kommunledningsförvaltning och Konsult- och serviceförvaltningen ihop. Då kan bland annat Tillväxtavdelningen ses över och effektiviseras.

Stödresurser ska finnas nära de som har det operativa ansvaret. Utifrån detta minskas den administrativa överbyggnaden.

***Kommunens visioner ska tas
fram av nämnder och
invånare – inte av en sluten
chefsgrupp eller en
tillväxtchef!***

Insyn och delaktighet för både politiker och allmänhet i kommunens planeringsprocesser ska öka. Det måste vara tydligt hur och var visionsarbete och annat idéskapande sker och hur det kan diskuteras och påverkas, var beslut tas och var ansvaret ligger. Kommunens nämnder ska vara delaktiga och ta ansvar på ett tidigt stadium, innan visionsskisser beställs och presenteras, för utvecklingsarbete inom sina områden.

***Öppen dialog med
föreningslivet som inte ger
anledning till möten i
domstol!***

Berörda personer, organisationer och företag ska ges möjlighet till dialog och inflytande och behandlas med respekt.

***Låna till nödvändiga
klimatinvesteringar***

Resultatmålet för kommunen under mandatperioden ska ligga på 0,8 % av skatter och statsbidrag. För att kunna göra nödvändiga investeringar, inte minst till klimatinnsatser, behöver en del av dessa lånefinansieras. Detta förbättrar också förutsättningarna för kommunens invånare och företag att klara lågkonjunkturen.

***Rodret AB:s koncernbidrag
stys om från flygplatsen till
busstrafik och
klimatinvesteringar***

Örnsköldsviks flygplats går med stora underskott. Den behöver därför avvecklas både av ekonomiska skäl och som klimatåtgärd. De stora koncernbidragen från Rodret AB som finansierar underskottet för flygplatsen kan då successivt minska. Samtidigt möjliggör det för Rodret AB att finansiera utbyggnad av buss- och kollektivtrafik i eget bolag. Övik Energi AB ska också utifrån klimatmålet öka investeringarna i solenergi och laddinfrastruktur för både kommunkoncernens och samhällets behov, till exempel genom solcellsparker.

Utdelningen från Rodret AB ska av dessa skäl begränsas under planperioden.

Klimatkrisen är akut

Nu krävs kraftfulla åtgärder och prioriteringar

Klimatstrategin ska följas och koldioxidbudgeten följas upp

Hela kommunkoncernen ska vara klimatneutral och betydligt mer energieffektiv år 2030. I alla politiska beslut måste hänsyn tas till klimat och hållbarhet. Inför alla relevanta beslut ska konsekvenserna för klimatet bedömas.

Aktiva klimatsatser och investeringar idag skapar en attraktiv kommun samtidigt som de lägger grunden för framtidens jobb genom till exempel ökad lokal livsmedelsproduktion, och omställning av industri och transporter.

Kommunen har gott om styrdokument och målsättningar för klimatarbetet – nu måste det bli mera verkstad utifrån dessa!

Klimatbokslutet, uppföljningen av klimatstrategin och Klimatsekretariatets rapport om koldioxidbudgeten är viktiga planeringsunderlag som ska användas i all planering och uppföljning av nämndernas och förvaltningarnas verksamhet.

För att utsläppen ska fortsätta minska under 2026 ska följande åtgärder vidtas enligt klimatbokslutets rekommendationer:

Följ klimatbokslutets rekommendationer

- Fullständig utfasning av fossila bränslen – övergång till förnyelsebara oljor, förnyelsebara fastbränslen och andra förnyelsebara energikällor i samtliga produktionsanläggningar.
- Öka andelen elfordon.
- Tanka alla dieselfordon med HVO100.

- Optimering av energianvändningen – effektivisering av anläggningarnas drift för att minska energibehovet och därmed även utsläppen.

- Kravställa i alla upphandlingar att alla transporter ska ske med 100 procent förnybart bränsle.

Generellt har bolagen vidtagit fler aktiviteter än kommunens förvaltningar, som behöver accelerera sitt arbete med åtgärder för att nå en klimatneutral kommunkoncern 2030.

Bjud in en bredd av aktörer - ta fram en gemensam vision och konkreta åtgärder och åtaganden

Utifrån uppföljningen av koldioxidbudgeten ska

Kommunledningsförvaltningen bjuda in en bredd av aktörer i Örnsköldsvik för att dels ta fram en gemensam vision om Örnsköldsviks hållbara framtid, dels planera effektiva åtgärder. Syftet ska vara att ta fram konkreta åtgärder och åtaganden inom specifika områden utifrån klimatstrategin, till exempel minskning av utsläpp från personbilstrafiken.

Klimatstrategin revideras

Utbilda förtroendevalda och tjänstepersoner om koldioxidbudgeten

Enligt den gällande klimatstrategin ska kontinuerlig uppföljning ske och utbildningsinsatser göras för att säkerställa god och ändamålsenlig framdrift av klimatstrategin. Klimatstrategin ska enligt plan revideras 2026. Vi vill därför att kommunen redan innan slutet av 2025 anlitar Klimatsekretariatet för att ge

	förtroendevalda och tjänstepersoner en grundläggande utbildning om kommunens koldioxidbudget. Denna utbildningsinsats bör vara återkommande och ges även 2026 utifrån klimatbokslut och rapport om koldioxidbudgeten.
<i>Inrätta ett Klimatutskott för samordning, styrning och uppföljning</i>	Samordning, styrning och uppföljning av kommunens klimatarbete behöver förstärkas och stramas upp. Därför inrättas ett Klimatutskott enligt samma modell som Ekonomiutskottet med uppgift att följa klimatarbetet och föreslå åtgärder utifrån styrdokument och tertiälvisa uppföljningar. Nuvarande Hållbarhetsforum, som har ett bredare fokus, fungerar som referensgrupp.
<i>Den klimatsmarta kollektivtrafiken, gång- och cykeltrafiken måste öka</i>	Arbetet för att minska utsläppen från transportsektorn och öka den klimatsmarta kollektivtrafiken, gång- och cykeltrafiken intensifieras.
<i>Inför PAXA-bussar</i>	PAXA-bussar införs för att tillgängliggöra kollektivtrafiken för fler. Möjligheten att införa byabussar eller liknande utreds tillsammans med civilsamhället. Kommunen ska planera för att återuppta busstrafik i egen regi genom ett kommunägt bolag. Fler ska kunna välja att gå eller ta cykeln, En förutsättning för en klimatneutral kommunkoncern 2030 är en kraftig ökning av antalet elfordon. Detta kräver i sin tur en fortsatt utbyggnad av laddinfrastruktur. Andelen digitala möten och tjänster ska öka. Tåg eller buss <u>ska</u> användas för alla tjänsteresor inom landet. Flygplatsen avvecklas genom samverkan inom Ångermanland eller Umeåregionen.
<i>Följ klimatstrategin – solceller på våra byggnader</i>	Insatser görs för att kraftigt öka produktionen av sol och solvärme. Målet i klimatstrategin om solenergi på kommunala byggnader har hittills inte följts. Genom tydligare styrning och uppföljning ändras detta.
<i>Styr mot byggande i trä</i>	Detaljplaner, markanvisningsavtal och bygglovsbeslut används så långt möjligt och på ett kreativt sätt för att trä och andra klimatsmarta material och metoder används i nybyggnation och vid renovering.
<i>Dela, låna, återanvänd, reparera och återvinn!</i>	Kommunkoncernen ska arbeta för att öka återvinning och återbruk av material, produkter och lokaler. Miva ska i samverkan med Startpunkten, LSS dagliga verksamhet, ideella och privata aktörer verka för att etablera en återbruksgalleria.
<i>Biologisk mångfald viktig Återställ våtmarken</i>	Kommunens mark och skog ska användas som kolsänka och så att den biologiska mångfalden stärks. Tidigare våtmarker återställs. Gräsmattor omvandlas där det är lämpligt till ängsmark. Mark för kolonilotter och lokala odlingsplatser erbjuds på kommunens eller Övikshems mark.
<i>Lokal odlingsmark</i>	

Hela vår kommun ska utvecklas

Landsbygden nyckel för kommunens utveckling

En fungerande och tillgänglig offentlig infrastruktur och samhällsservice ska finnas i hela kommunen. Kommunen ska samverka med och ge stöd till civilsamhället, företag och lokala initiativ för att stärka en hållbar landsbygdsutveckling.

Insatser görs för att utveckla landsbygden genom att

Företag och boende på landsbygden ska kunna låna till sina företag och hus

- öka tillgången på bostäder, även hyresrätter, trygghetsboenden och boendekooperativ
- pröva nya vägar och insatser för att underlätta finansiering av investeringar, bostäder och utvecklingsinsatser
- förenkla för yrkesverksamma personer att flytta till landsbygden, till exempel genom bättre möjligheter att kombinera småskalig livsmedelsproduktion med arbete på distans
- utveckla och testa nya kollektiva eller kooperativa reseformer, till exempel gemensamma byabussar och laddningsstationer, samverkan i bilpooler med elbilar, smartare samordning av resor/trafik eller rälsbuss Örnsköldsvik - Anundsjö.

Pröva nya resformer – byabussar, elbilpooler, rälsbuss eller byns egen idé

Säkra gröna jobb genom köp av tjänster från lokala jordbrukare

En satsning görs på att köpa inte bara produkter utan även tjänster av traktens jord- och lantbrukare, till exempel skötsel av ungdjur eller odlingslotter för grönsaker. På så sätt säkrar vi att dessa matprodukter framställs i kommunen och stärker på ett klimatsmart sätt både vår självförsörjning och näringen i närområdet.

Genom fler mindre upphandlingsavtal med tydliga krav på bra arbets- och miljövillkor blir det enklare för lokala producenter och leverantörer att lämna anbud och vinna upphandlingar. Kommunen ska åter bli FairTrade-certifierad.

Alla ska ha tillgång till stränderna och vår natur

Vår natur är unik och vår kanske viktigaste förutsättning för att kunna utveckla kommunen med fler invånare, livskraftiga företag och välfungerande skola och välfärd. Alla invånare, både i staden och på landsbygden, ska ha tillgång till vår fantastiska natur med hav och vattendrag, skog, berg och dalgångar. Därför säger vi nej till fortsatt utbyggnad av landbaserad storskalig vindkraft. Vi är i grunden för vindkraft men Örnsköldsvik har dragit sitt strå till stacken då vi toppar listan på de kommuner som har störst installerad effekt från vindkraft. Däremot ska kommunen initiera att etablering av havsbaserad vindkraft utreds.

Ingen mer landbaserad vindkraft i Örnsköldsvik – bygg till havs till stället

Strandskyddet och allemansrätten ska värnas.

Örnsköldsviksfjärdens stränder är våra gemensamma

Örnsköldsviksfjärdens stränder ska vara våra gemensamma stränder. Det betyder bland annat att området mellan industriområdena i Bonäset och Domsjö så långt möjligt ska vara ströv-, aktivitets- och grönområden. Dessa knyts ihop i ett nätverk med övriga strandområden vid havet, grönområdena i staden och våra stadsnära berg. Varvsbergets topp fredas från bebyggelse.

***Fjärden från Lungvik till
Varvskajen en unik tillgång***

Den inre delen av Örnsköldsviksfjärden från småbåtshamnen i Lungvik till Varvskajen är en unik tillgång som kan utvecklas med båtsport, skärgårdstrafik, ställplatser för husbilar, parker med konsertscen och planer för spontanidrott och andra mötesplatser. Detta ökar kommunens attraktivitet för nuvarande invånare, besökare och presumtiva inflyttare.

***Projektet Stadsdel 2030
avbryts***

Projektet Stadsdel 2030 avbryts liksom planerna på bostadsbebyggelse på Varvskajen. Överklagan av detaljplanen för Järvedstrand dras tillbaka och området planeras i stället som grönområde med strandpromenad.

***Utveckla befintliga bostads-
och industriområden***

Vårt alternativ till Stadsdel 2030 är att uppdatera och vid behov göra nya detaljplaner så att vi har en beredskap för att utveckla i första hand befintliga områden för bostäder, service och arbetsplatser. Samtidigt fredar och utvecklar vi viktiga natur- och grönområden i staden, övriga tätorter och på landsbygden.

***Skyttis – Valla – Varggropen
– Norra handelsområdet***

I centrala staden prioriteras bostäder och lokaler för handel, tjänsteföretag samt för kultur och liknande verksamheter. Arbetet med att utveckla Skyttisområdet knyts ihop med ett planarbete för att samordnat utveckla attraktiva bostäder, säkra trafikförhållanden och handeln i Vallaområdet, Varggropen och Norra handelsområdet. Den dialog som påbörjats med de boende i Vallaområdet ska fortsätta och tas tillvara i arbetet.

***Kulturhus och
gymnasieskola***

Vid planeringen av lokaler för gymnasieskolan, kulturhus, stadsbibliotek och liknande är en viktig utgångspunkt att återanvända, utveckla och samnyttja redan befintliga byggnader och lokaler. Ett kulturhus kan med fördel kopplas till exempelvis en ny eller ombyggd gymnasieskola.

***Låt inte ett polishus
äventyra Paradiset***

Paradiset är en viktig tillgång för kommunen som riskerar att få färre besökande genom de hinder som uppstår för tillgänglighet och nödvändigt underhåll om ett nytt polishus som planerat byggs på parkeringen vid Södra rondellen. Ett sådant bygge, liksom om en Kultur- och evenemangsarena byggs inom området, ökar också sårbarheten för trafiken på E4an, Strandgatan och Modovägen, vilket måste undvikas så länge E4an inte flyttats från centrum. Kommunen ska därför ta initiativ till att polishuset kan byggas på annan lämplig plats.

Kommunen ska inte samfinansiera en E4-tunnel utan på alla sätt tydliggöra för staten att den måste ta sitt ansvar.

***Planera utifrån närhet till
befintliga förskolor, skolor,
serviceinrättningar och
arbetsplatser och tillgång
till kollektivtrafik.***

Även i övriga kommunen planeras för blandad bostadsbebyggelse i nuvarande eller nya områden utifrån närhet till befintliga förskolor, skolor, serviceinrättningar och arbetsplatser och tillgång till kollektivtrafik. Och omvänt planeras kollektivtrafik utifrån behoven. Projektet "Grundsunda 2030" är ett bra exempel på hur vi kan arbeta med utveckling av en viktig ort och en kommundel i samverkan med civilsamhället och befintliga företag.

<i>Prioritera kollektivtrafik och cykelvägar, inte bilparkeringar</i>	I planering av vägar och trafik innebär det knappa utrymmet i kvarstående koldioxidbudget att kollektivtrafik och cykelvägar måste prioriteras. Cykeltrafiken ska så långt möjligt separeras från både bil- och gångtrafik, till exempel genom att vissa vägar görs bilfria. Säkra parkerings- och laddningsmöjligheter för cyklar ska under budgetperioden prioriteras framför bilparkeringar.
<i>Industriområden</i>	Industrin byggs i första hand ut vid befintliga industriområden. Nyetablering av industrier planeras utifrån närhet till kollektivtrafik, järnväg, hamnar och elförsörjning. Goda möjligheter finns på flera platser utanför centralorten.
<i>Företagsklimat i världsklass genom bra samhällsservice</i>	Kommunen ska ta ansvar för ett bra företagsklimat och för att kommunens företag ska kunna utvecklas. Det gör kommunen främst genom att se till att den grundläggande samhällsservicen fungerar för företagen och deras anställda: • Kommunen bedriver ett aktivt klimatarbete i samverkan med företag och civilsamhället. • Skolan är bra för samtliga elever. • Vården och omsorgen fungerar och är tillgänglig. • Kompetensförsörjningen förbättras. • Kultur- och friluftslivet är attraktivt. • Infrastrukturen utvecklas för företagens behov på både kort och lång sikt.
<i>Arbetskraft till företagen och jobb till de arbetssökande</i>	Arbetslösa och nytillträdande på arbetsmarknaden behöver goda möjligheter att utbilda sig och arbeta i Örnsköldsvik genom aktiv samverkan med företagen, utbildningsväsendet, Samordningsförbundet och Arbetsförmedlingen. Validering och stöd till nyföretagande är särskilt viktigt för nyanlända.
<i>SFI och vuxenutbildningen ska drivas av kommunen</i>	Samarbetet mellan skolan och näringslivet ska fortsätta att utvecklas, till exempel de befintliga Komtek och Vård- och omsorgscollege eller genom skapandet av ett nytt kreativt högskolecampus. Universitet och yrkeshögskolan påverkas aktivt att förlägga utbildningar eller samlingar inom distansutbildningar till kommunen. SFI och vuxenutbildningen ska återtas i kommunens regi och samverka nära med gymnasieskolan.
<i>Jobb till ungdomar och personer med funktionsnedsättning</i>	I samverkan med civilsamhället, sociala företag och föreningar erbjuder kommunen genom Arbetsmarknadsenheten rehabilitering, praktik eller anställning till arbetslösa ungdomar, långtidsarbetslösa och personer som har en funktionsnedsättning. Alla förvaltningar erbjuder arbetsmarknadsinsatser och praktik. Sommarjobbsgarantin utökas till fler årskurser

Satsa på personalen för att klara kompetensförsörjningen

Kommunens största utmaning de kommande åren är att kunna behålla och rekrytera personal. Samtidigt ökar konkurrensen om arbetskraften från andra arbetsgivare med risk för att fler slutar.

Tillräcklig personaltäthet avgörande

Personalen ska ha sådana löner, arbetsvillkor och arbetsmiljö att kommunen blir en attraktiv arbetsgivare. Grundbemanningen behöver öka inom framför allt skolan och omsorgen så att personaltätheten är tillräcklig och möjliggör bra arbetsscheman. Det innebär bland annat att stoppa VAS inom Valfärdsförvaltningen. Kommunen utreder möjligheten till förändrat heltidsmått.

Bra arbetsscheman – stoppa VAS

Heltider införs i nära dialog med personal och fack

Deltidstjänster omvandlas till heltider i nära dialog med berörd personal och de fackliga organisationerna. Redan anställda erbjuds heltidsanställningar som utformas så att alla som vill arbeta heltid ska både få och kunna göra det.

Fortbildning Inflytande Friskvård

Personalen ska ha tid och möjlighet till fortbildning, att planera och utveckla sitt arbete och att påverka både verksamheten och den egna arbetssituationen. Arbetstiden och planeringen ska med god framförhållning och regelbundenhet ge möjlighet till dygnsvila, helgledighet och sammanhållen semester.

Cheferna ska ges förutsättningar att klara uppgiften

Chefer och arbetsledare ska ha den personal och de övriga resurser som verksamheten behöver för att kunna fullgöra sitt uppdrag. De ska ha möjlighet att ha en bra dialog med alla sina medarbetare. De ska kunna få tillräcklig vila och återhämtning.

Lyssna på facken och skyddsombuden!

De anställdas fackliga organisationer och skyddsombuden ska ges bra förutsättningar att arbeta. De ska känna att arbetsgivaren lyssnar på och tar tillvara deras synpunkter på alla nivåer. Samverkansavtalet ska naturligtvis följas.

Klimatet för interna diskussioner ska förbättras

De rapporter som kommit internt och via media att personal känner att de inte blir lyssnade på ska tas på allvar. Alla anställda ska ha inflytande över sitt dagliga arbete och hur det planeras i dialog mellan chef och medarbetare. På så sätt kan verksamheterna och arbetsmiljön förbättras och det blir mer attraktivt att ta jobb och stanna kvar inom kommunen.

Ökad grundbemanning

Kommunen har under de kommande åren ett stort rekryteringsbehov. I kommunens olika verksamheter finns ett stort behov av vikarier för att lösa tillfälliga personalbehov, vilket är en utmaning i vår strävan att hålla hög kontinuitet och kvalitet. Genom fungerande personalpooler och ökad grundbemanning minskar behovet av tillfälliga anställningar. Obehöriga visstidsanställda och vikarier erbjuds studietjänster där arbete kombineras med utbildning på arbetstid.

Studietjänster där vikarier kan kombinera arbete och studier

Bildningsnämnden

En skola och förskola för alla barn

Skolan och förskolan ska ge varje elev förutsättningar att utvecklas maximalt efter egen förmåga. Alla ska känna sig trygga i skolmiljön. Ju yngre barnen är, desto viktigare är det att förskolan och skolan ligger nära byn eller bostadsområdet.

En bra kommunal skola, motverka privata bolagsskolor

En större andel privata friskolor ökar segregering och minskar likvärdigheten i skolan samt ökar kommunens kostnader. Kommunen ska därför inom ramen för de lagliga möjligheter som finns motverka att privata koncerner startar nya friskolor. Hur skolpengen fördelas ses över för att den kommunala skolan så långt möjligt inte ska missgynnas.

Barnantalet minskar – och ökar

Barnantalet minskar under budgetperioden inom förskolan och de yngre årskurserna. Detta minskar inte kostnaderna i samma utsträckning men ger möjligheter att minska barngruppernas storlek. Samtidigt fortsätter antalet elever inom anpassad grundskola och gymnasium att öka, vilket innebär behov av ökade resurser.

Öka grundbemanningen

Grundbemanningen inom skolan behöver öka för att utbildningen ska kunna vara anpassad utifrån varje barns och ungdoms förutsättning. Personaltätheten inom förskolan, fritids och de första årskurserna inom grundskolan ska öka så att barngrupperna kan minskas. Resursfördelningssystemet ses över så att alla elever ska få likvärdiga förutsättningar utifrån sina behov och så att personalen får en bra arbetsmiljö oavsett hur stor eller liten skolenheten är.

Läsförmågan ska förbättras

Skolan måste säkra att alla barn har en så god läsförmåga som möjligt. Resurserna för läroböcker och skolbibliotek förstärks därför.

Sätt in extra stöd tidigt

Resurser ska finnas för barn i behov av särskilt stöd. För att barn och elever som behöver extra stöd ska kunna få det så snart som möjligt och med kontinuitet behövs ökad tillgång till specialkompetens (ex. specialpedagoger och speciallärare) samt elevassistenter. Barn som har hög frånvaro eller inte klarar att delta i ordinarie barngrupper eller klassundervisning ska stödjas individuellt utifrån sina behov.

Elevhälsan utvecklas

Elevhälsan utvecklas. Resurser tillförs för förbättrad psykisk hälsa. För likvärdigt bättre tillgång till näring och mer energi under skoldagen ska alla elever i grundskolan dagligen erbjudas frukost. Familjecentralen med den öppna förskolan ska fortsätta sitt viktiga arbete. Det kommunala aktivitetsansvaret för ungdomar upp till 20 år är prioriterat.

Alla barn ska få frukost

Nattis viktigt

Kommunens barnomsorg på kvällar och nätter är viktig både för barnens och föräldrarnas trygghet samt för att kvälls- och nattöppna verksamheter ska klara sin kompetensförsörjning.

Vi behöver mer personal i skolan. Personalen behöver bättre villkor och förutsättningar.

Arbetet att behålla och rekrytera kompetent personal är avgörande för en bra skola. Utöver bra löner och andra arbetsvillkor, bra lokaler och arbetsmiljö krävs också bättre förutsättningar för planering och uppföljning, bättre möjligheter att påverka och bättre tillgång till läromedel och utbildningsmaterial.

Ge skolans vikarier och visstidsanställda utbildning; inrätta studietjänster.

Genom att ge vikarier och visstidsanställda möjlighet till utbildning på arbetstid kan de få ökad kompetens och behörighet för att långsiktigt lösa kompetensförsörjningsproblemen

Elever från olika förhållanden ska mötas

Det är viktigt att förbättra integrationen i våra skolor och förskolor och aktivt motverka segregation. Därför ska eftersträvas att elever med olika bakgrund möts i kommunens alla skolor. Nolltolerans mot mobbing och annan kränkande behandling är en självklarhet

Integrationsarbetet ett viktigt uppdrag

Det finns även fortsättningsvis ett behov av att på ett bra sätt möta kommuninvånare med annat förstaspråk genom ett bra integrationsarbete med språkträning, utökad samhällsorientering och utbildning parallellt med praktik och arbete under etableringstiden. Bildnings- och Valfärdsförvaltningen ska prioritera samverkan för elever med särskilda behov och inom integrationsarbetet.

Avgiftsfri kulturskola för alla

Kulturskolan är en tillväxtfaktor för både barnen och samhället. Den ska vara avgiftsfri och arbeta uppsökande så att alla barn kan delta oberoende av föräldrarnas ekonomi och bakgrund.

Skolbiblioteken ska återuppstå

Alla skolor ska ha fungerande och bemannade skolbibliotek. En plan tas fram för hur de brister som finns efter de senaste årens nedskärningar snarast kan åtgärdas.

SFI och vuxenutbildningen återtas i kommunal regi

Svenska för invandrare (SFI) och vuxenutbildningen, som sedan ett par år tillbaka upphandlas från privata aktörer, ska inte vara digital utan ges på plats. Så snart det är möjligt ska den återtas i kommunal regi. Då kan vi inte bara säkerställa god kvalitet, utan också förbättra planerings- och samordningsmöjligheterna

Välfärdsnämnden

Kommunens verksamheter inom vård och omsorg, även personlig assistans, ska fortsätta att drivas i egen regi. LOV ska inte användas.

De äldre äldre blir fler, behoven av vård och omsorg ökar

Antalet äldre och personer med vård- och omsorgsbehov ökar. De ska ha makt och inflytande över sina egna liv och få den vård och omsorg de behöver. Genom att i god tid få erbjudande om trygghetsboende eller annan anpassad bostad kan livskvaliteten höjas och behovet av särskilt boende fördröjas för vissa äldre. Men allt fler i den stora gruppen som föddes på 1940-talet och som kunnat bo kvar länge i egen bostad behöver nu plats på särskilda boenden.

Behoven ska styra investeringarna, inte tvärtom

I åldersgruppen 80+ är kommunens bedömning tidigare varit att 13% behöver en plats inom vård- och omsorgsboende. Denna bedömning ska gälla fortsatt. Tyvärr har denna ambitionsnivå i praktiken sänkts genom att för få nya boendeplatser planerats och byggts. Behoven ska styra investeringarna, investeringarna kan inte styra behoven.

Fler platser inom vård- och omsorgsboenden

Arbetet med att planera och bygga fler platser inom vård- och omsorgsboenden ska därför intensifieras. Samtidigt behöver fler av de äldre som bor kvar i sin bostad tillgång till hemtjänst och hemsjukvård.

Fler sjuksköterskor behövs i äldreomsorgen. Samverkan med primärvården ska utvecklas.

Träffpunkternas förebyggande verksamhet är viktiga för att motverka ökad psykisk ohälsa, ensamhet och isolering.

Högre personaltäthet – ökad grundbemanning

Personaltätheten behöver öka inom boenden och hemtjänst. En förutsättning för detta är en högre grundbemanning med kompetent personal. Det kräver i sin tur bra löner och arbetsvillkor med inflytande, heltidsanställning och bra scheman.

Nej till VAS

Fler LSS-platser

Personer med funktionsvariationer ska kunna delta i samhällslivet på sina villkor för att främja hälsa och välbefinnande. Behovet av LSS-insatser från kommunen ökar när staten inte tar sitt ansvar. Det gör att det blir svårare för många att leva i hemmet och att behovet av boenden ökar.

Den dagliga verksamheten behöver fler platser och alternativ av sysselsättning. Tillgänglighet och kvalitet i daglig verksamhet ökar genom samverkan med den sociala ekonomin och arbetsmarknads- och rehabiliteringsverksamheten inom kommunen.

Kommunen ska erbjuda verksamhet i egen regi

Kommunen ska fortsätta bedriva daglig verksamhet och ha personliga assistenter i egen regi.

Individ- och familjeomsorg för att alla ska kunna leva ett bra liv

Utgångspunkten för kommunens arbete inom individ- och familjeomsorgen är den enskildes behov för att kunna leva ett självständigt och bra liv. Utanförskap, ohälsa och ökande klyftor ska motverkas. Utifrån detta är insatser inom försörjningsstöd,

Stöd till kvinnojouren	boendestöd, missbruksvård och -rehabilitering, psykosocialt stöd, kvinnojour och andra områden viktiga.
	Tidöregeringens nya krav på landets kvinnojourer har inneburit att verksamheter tvingats läggas ner. Därför behövs olika former av stöttning så att kvinnojouren kan fortsätta sitt viktiga arbete i Örnsköldsvik.
Tidiga och uppsökande insatser med barnen i fokus	Tidiga och uppsökande insatser är avgörande för att förhindra att små utmaningar blir stora problem för barn och unga. Personer med psykisk ohälsa eller funktionsvariationer prioriteras särskilt. Familjecentralen är en viktig resurs som ska stöttas och utvecklas. Samverkan utvecklas med Bildningsförvaltningen för en föräldrastödskedja som stärker föräldrar i sin roll och i sitt ansvar att ge barnen en bra start i livet och som främjar en god utveckling.
	Kommunen har extra fokus på barn och unga, som är placerade i familjehem och i HVB-hem, som i ökad utsträckning bedrivs på hemmaplan i kommunens regi.
Stöd till utsatta barn viktigt	Behovet av stöd ökar till föräldrar och anhöriga till barn och vuxna som är sjuka eller av annat skäl behöver extra stöd. Kommunens anhörigstöd och avlastning ska möta detta. Föräldrabyrån liksom Ungdomsmottagningen och andra stödinsatser är också viktiga. Stödet till BRIS återupptas.
Kommunen måste ta ansvar för att arbetslösa får jobb	Lågkonjunkturen gör att svårigheten för nytilträdande och personer som står långt från arbetsmarknaden att få arbete ökar. Antalet personer med försörjningsstöd riskerar att öka samtidigt som kostnader och ansvar övervältras från staten till kommunen genom nedskärningarna inom arbetsmarknadspolitiken.
Arbetsmarknadsenheten med Startpunkten och Återbruket ska utvecklas – inte avvecklas	Kommunen behöver därför fortsätta med aktiva arbetsmarknadsinsatser i samverkan med Arbetsförmedlingen, Samordningsförbundet, näringslivet och utbildningsanordnare. Arbetsmarknadsenheten med Startpunkten, Återbruket och andra insatser blir viktigare. Dessa verksamheter ska även i fortsättningen drivas i kommunens regi och möjligheten att utveckla verksamheterna vidare, t ex med en Återbruksgalleria, utreds. Särskilda insatser görs för att nyanlända kvinnor ska få egen försörjning genom utbildning och arbete.
Återbruksgalleria	
Motverka våldet i samhället	Vi behöver gå till roten med våldet. Mäns våld bottnar ofta i patriarkala strukturer, hur normer förs vidare och återupprepas. För att bryta våldsspiraler behövs tidiga insatser. Här spelar personaltäthet i förskola, familjecentral, konsekvent genuspedagogik och socialt förebyggande arbete en viktig roll. Gängkriminalitet och mäns våld mot kvinnor bör inte ses som separata öar utan motverkas bäst genom olika former av stödande, inkluderande samt förebyggande arbete. Här fyller kommunens fältgrupp en viktig funktion.

Kultur- och fritidsnämnden

Föreningslivet är basen

Föreningslivet och kulturen är i mångt och mycket själva kittet i vårt samhälle. Det ideella föreningslivet utgör en viktig grund för vårt demokratiska samhälle, där människor med olika bakgrund och erfarenheter möts för att utbyta tankar och idéer. Idrott och friluftsliv, liksom kulturupplevelser, främjar välbefinnande och god hälsa. Ett aktivt friluftsliv, idrotts- och kulturliv som är synligt nationellt och internationellt är viktigt för utvecklingen av Örnsköldsvik.

Kultur, idrott och friluftsliv gör att vi mår bättre – och lyfter vår kommun

Alla ska kunna vara med

Alla, oavsett kön och könsidentitet, ska ha goda förutsättningar att delta i idrott, friluftsliv och kultur. Det är viktigt att träffpunkter och föreningar har ett inkluderande arbetssätt där även till exempel personer med normbrytande funktionsvariation eller nyanlända barn, kvinnor och män finner meningsfulla umgängesplatser och arenor som stärker och förenklar vägen in i samhället.

Alla ska ha tillgång

En normbrytande funktionsvariation ska inte sätta stopp för möjligheten att njuta av friluftslivet i kommunen. Alla ska ha tillgång till badplatser, fiskeställen, raststugor och andra besöksmål i våra natur- friluftsliv- och fiskevårdsområden. De lokaler och anläggningar som används för kultur- och fritidsverksamheter ska vara tillgängliga och ändamålsenliga så att alla kan delta och känna sig välkomna.

Rättvist föreningsstöd

Kommunens föreningar är en viktig del av kulturlivet och idrotten och behöver god ekonomi och lämpliga lokaler. Kommunens stöd till kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter ska vara rättvist fördelat och följas upp enligt tydliga spelregler. Stöd till bredd- samt barn- och ungdomsverksamhet prioriteras.

Stöd till föreningar med arenor som är viktiga för breddidrott och samhällsliv

Föreningar som driver egna anläggningar som är viktiga för breddidrott och fritidsaktiviteter behöver ökat stöd.

Stödet till den professionella idrotten inom MoDo Hockey och Hägglunds Arena ska användas också för att öka tillgängligheten och användbarheten för fler grupper och verksamheter

Simhallarna i Björna, Husum, Bredbyn och Köpmanholmen ska kunna nyttjas effektivt och vara tillgängliga för föreningslivet och invånarna i dessa områden. Simhallen i Björna ska därför renoveras.

Utveckla Skyttis – men glöm inte alla andra anläggningar runt om i kommunen

Insatserna för att stärka och profilera Skyttisområdet med dess anläggningar som en samlad och viktig del av kommunens idrotts- och friluftsområde fortsätter. Samtidigt ska kommunen också bidra till att andra idrottsanläggningar, ridskolor, skidbackar och spårområden runt om i kommunen utvecklas så att möjligheterna till spontana idrotts- och fritidsaktiviteter förbättras.

Klimatförändringarna ger nya förutsättningar

I utvecklingsarbetet ska de ändrade förutsättningar som klimatförändringarna innebär vägas in. Dessa kan både medföra behov av nya lokaler och av att i större utsträckning tillgängliggöra använda naturområden som exempelvis Rutbergsterrängen och Nätra Fjällskog.

Fritidsbanken ger alla möjlighet att delta

För barn och ungdomar är det speciellt viktigt att få möjlighet att prova på, att utveckla sin kompetens och bredda sina erfarenheter inom många olika områden. De som inte har egen utrustning ska kunna låna musikinstrument, idrottsutrustning och annat av kommunen.

Därför ska Fritidsbanken bibehållas och utvecklas för att ge barnen möjlighet att delta i aktiviteter. Fritidsbanken ska breddas för att också uppmuntra till återbruk genom att t ex kunna låna ut studentmössor och kläder.

Fler och bättre fritidsgårdar och mötesplatser

Att känna tillhörighet, ha en vuxen att prata med är viktigt för många ungdomar, inte bara ungdomar i riskzon. Fritidsgårdar och uppsökande verksamhet fyller en viktig funktion i vårt demokratiska samhälle. De kan erbjuda en tillflyktsort men också meningsskapande aktivitet samtidigt som den skapar jämställd jämlikhet och motverkar psykisk ohälsa, segregation och utslagning. Att investera i fritidsgårdar är ett vaccin mot hopplöshet, en investering som alltid betalar sig på sikt. Fritidsgårdarna behöver därför bli fler och rustas så de bättre kan fylla denna viktiga funktion.

Kommunen ska samverka med och stödja föreningsdrivna fritidsverksamheter. Det är ett bra sätt att säkra att verksamheten efterfrågas och används av ungdomar, som har störst behov. Stödet kan ges ekonomiskt men även genom det mobila teamet med fritidsledare och på annat sätt.

Biblioteken är nödvändiga

Våra bibliotek är viktiga resurser för kulturlivet och samhället. Bibliotekens demokratiska uppdrag är viktigt att slå vakt om. De fyller en viktig funktion för utveckling av läsförståelse och bildning. Biblioteken har dessutom en utjämnande funktion för de som lever i digitalt utanförskap.

Nytt modernt huvudbibliotek

En genomlysning och satsning på bibliotek behöver göras i hela kommunen. Ett exempel på ett tydligt framtida behov är tillskapandet av ett nytt och modernt huvudbibliotek som är tillgängligt ur alla aspekter och utrustat med sådan teknik, ytor och medier som kommuninvånarna kan förvänta sig av ett bibliotek år 2030.

Museum i samverkan med civilsamhället och folkbildningen

Vårt museum i samverkan med alla samlingslokaler, kulturföreningarna, studieförbunden och hembygdsgårdar ger goda förutsättningar för att bygga ett rikt och aktivt kulturliv.

Offentlig konst är en viktig tillgång för vårt samhälle. Den utmanar oss och ställer frågor till livet. Tillgång till konst och kultur höjer den sociala hållbarheten i samhället, liksom möjligheten att själv vara medskapande i konsten.

Utveckla kulturskolan

Ett ändamålsenligt kulturhus planeras för att kunna ta emot de musik-, dans- och teaterföreställningar som erbjuds av Teater Västernorrland och andra producenter. Detta ska utformas så att också kulturskolan och övriga kulturutövare ges bättre villkor och ge utrymme för nya kultur- och samarbetsformer så att kulturlivet främjas i hela kommunen.

Samordna utredningarna om kulturhus, stadsbibliotek och gymnasieskola

Arbetet med kulturhuset samordnas med utredningar om nytt stadsbibliotek och om en ny gymnasieskola. Skolornas estetiska utbildningar ska dagtid vara en viktig verksamhet på kulturhuset.

Samhällsbyggnadsnämnden

Klimatet i fokus

Arbetet för att på ett medvetet sätt planera och bygga ett samhälle anpassat till framtidens klimatförändringar står i fokus. Örnsköldsviks kommun ska gå i spetsen för att minska klimatbelastningen.

Kollektivtrafiken måste förbättras

Kollektivtrafiken behöver byggas ut och utvecklas i centralorten, på landsbygden och regionalt så att fler kan och vill använda den.

Nya reseformer med nya fordonstyper på väg eller räls behöver utvecklas. Turtäthet och linjesträckning ses över liksom avgifter/avgiftsfritt för olika grupper för att öka resandet med kollektivtrafiken. Som ett led i detta införs sk PAXA-bussar.

Behåll ungdomskortet

Ungdomskortet ska vara kvar

Persontrafik i egen regi

För att möjliggöra detta ska kommunen vara en aktiv part i Kollektivtrafikmyndigheten i länet för att öka reseutbudet och effektiviteten. Arbetet påbörjas med att kommunen återtar vissa delar av buss- och persontrafiken i egen regi. All kollektivtrafik, även skärgårdstrafiken, ska vara fossilfri.

Samordning av persontransporter

För att frigöra ekonomiska resurser och minska antalet fordon på vägarna ska kommunen i högre grad samordna sina olika typer av persontransporter. Det kräver att förutsättningar skapas för harmonisering av upphandlingar och upphandlingsperioder. Kommunen etablerar en persontransportenhet som samordnar all planering och beställning av transporter som idag är utspritt på enheter, förvaltningar och bolag.

Säker trafikmiljö

Underhållet av kommunens infrastruktur måste ske kontinuerligt för att inte kostnader och risker ska öka. Trafikmiljön för alla typer av trafikanter ska vara så säker som möjligt. Gatubelysning, snöröjning och halkbekämpning måste bibehållas på en nivå som möjliggör säkra transporter och resor, inklusive gång och cykel, året runt.

Säkra trafikmiljöer kring skolorna prioriteras så att fler kan gå och cykla.

Aktivitetsplatser för alla

Behovet av bra lekplatser, generationsmötesplatser, isytor, skateparker och andra typer av aktivitetsplatser ses över så att barn och boende i alla åldrar och från olika typer av bostadsområden och byar har tillgång till dem och kan mötas.

De fysiska miljöerna vi rör oss i till vardags har såväl en funktionell betydelse som att de påverkar hur Örnsköldsvik uppfattas ur ett estetiskt perspektiv. Det gäller gator, vägar, fastigheter, bostäder, grönområden osv.

***Plan- och
planeringsprocesserna ska
utvecklas.***

Allmänheten, berörda grannar, föreningar och företag samt alla politiska partier ska ha insyn och möjlighet att påverka redan på idéstadiet. Processen ska vara transparent med tydliga beslutspunkter och tydlig ansvarsfördelning.

Inga fler planer i slutna rum!

Det är viktigt att kommunen följer upp och lär när detta inte fungerat fullt ut, till exempel processerna kring Varvskajen och Stadsdel 2030/Lungviksområdet.

Genom detaljplaner och på annat sätt ska kommunen bidra till ett mer jämlikt boende med blandad bebyggelse med hyresrätter, villor och bostadsrätter i alla stadsdelar och byar. Hyresrätter där även personer med låga inkomster har möjlighet att bo ska alltid planeras in

***Snabbt och professionellt
stöd***

Kommunen ska ge snabbt och professionellt stöd i hela planeringsprocessen till såväl företag som privatpersoner som söker lämplig mark eller vill bygga om, ut eller nytt.

På samma sätt ska kommunen ge ett snabbt och professionellt stöd när någon söker eller har fått tillstånd inom miljö-, hälso- och naturskyddsområdet.

Rådgivning viktig

Kommunens verksamhet med budget- och skuldrådgivning, konsumentrådgivning och energi- och klimatrådgivning blir allt viktigare. Det ska vara tydligt för allmänheten hur och var man kan få stöd av rådgivningen.

RESULTATBUDGET 2026-2028

Partiförslag (V)

Mkr	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	
Årets resultat, Ek. läge 2026-2028, maj 2025	+110	+57	-65	
Förändrade skattemedel (+ = besp, - = tillskott)				
KS	4,0	8,5	11,5	
Stopp för Stadsdel 2030	7,0	10,0	10,0	
Landsbygds- och stadsutveckling	-2,0	-4,0	-4,0	
Utveckling av upphandling	-1,0	-1,0	-1,0	
Klimatinsatser	-5,0	-5,0	-5,0	
Ökad koncernsamverkan, översyn KLF och KSF+ tillväxtavdelning	5,0	8,0	10,0	
Effekt av upphandlingsutveckling		0,5	1,5	
Samhällsbyggnadsnämnd	-10,0	-19,0	-19,0	
Klimat: Kollektivtrafik, återställda våtmarker, annat för koldioxidbudget	-8,0	-15,0	-15,0	
PAXA-bussar	-2,0	-4,0	-4,0	
Kultur- och fritidsnämnd	-6,0	0,5	0,5	
Trygga mötesplatser, inkl fritidsgårdar	-4,0	-4,0	-4,0	
ICORN-medlemskap	-0,5	-0,5	-0,5	
Biblioteksförstärkning	-0,5	-0,5	-0,5	
Återupprätta BRIS-stöd	-0,5	-0,5	-0,5	
Föreningsstöd enskild förening		6,5	6,5	
Lovaktiviteter	-0,5	-0,5	-0,5	
Bildningsnämnd	-23,0	-23,0	-23,0	
Stärk anpassad grundskola	-5,0	-5,0	-5,0	
Stödresurser	-4,0	-4,0	-4,0	
SFI i egen regi, förstärkt	-1,0	-1,0	-1,0	
Måltidssatsning (frukt, frukost, skolmat)	-3,0	-3,0	-3,0	
Satsning på förbättrad psykisk hälsa	-2,0	-2,0	-2,0	
Högre personaltäthet/mindre barngrupper	-5,0	-5,0	-5,0	
Läromedel och skolbibliotek	-2,0	-2,0	-2,0	
Kulturskolan	-1,0	-1,0	-1,0	
Välfärdsnämnd	-46,1	-62,1	-68,1	
Högre kostnadsnivå, höjd för att täcka underskott	-5,0	-5,0	-5,0	
Personalinsatser; Ökad grundbemanning, scheman, semester	-15,0	-25,0	-25,0	
Förebyggande insatser IFO, försörjningsstöd, HVB	-2,0	-2,0	-2,0	
Arbetskör i välfärden	-1,0	-1,0	-1,0	
Förstärkt stöd vid jul till de mest behövande	-0,3	-0,3	-0,3	
Återställning spar genom privatisering personlig assistans	-5,0	-5,0	-5,0	
Demografisk utveckling	-15,0	-20,0	-25,0	
Utveckling och förstärkning arbetsmarknadsinsatser	-0,3	-0,3	-0,3	
Införa ledsagarservice för synskadade	-0,5	-0,5	-0,5	
Fler leasingbilar	-2,0	-2,0	-2,0	
Utökade grupper inom funktionsstöd		-1,0	-2,0	
Övriga förändringar				
Utebliven utdelning Rodret (10, 20, 25 Mkr)	-35,0	-40,0	-35,0	
Oförändrad skattesats	23,0	48,0	50,0	
Ökade statsbidrag - regeringsskifte 2026		75,0	150,0	(2025 = D1) 2023-2026
Årets resultat	+17	+45	+2	+149
Årets resultat i % av skatteintäkter/statsbidrag	+0,4%	+1,0%	+0,0%	+0,8%

Stödinfo

2023-2026

Resultatmål +1,2% av skatteintäkter/statsbidrag, Mkr	+55	+57	+59	+210
Resultatnivå +2,0% av skatteintäkter/statsbidrag, Mkr	+91	+94	+98	+350
Resultatnivå +3,0% av skatteintäkter/statsbidrag, Mkr	+137	+142	+146	+526

Finansiellt mål mandatperioden 2023-2026

KF:s resultatmål i % av skatteintäkter/statsbidrag	+1,2%
Avvikelse mot KF:s resultatmål	-0,4%

SKATTEMEDEL PER NÄMND 2026-2028

Stödinfo. **OBS! Ej fyllas i.**

	Omräkn 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
2026 års prisnivå, Mkr				
Preliminära skattemedel 2026, maj 2025		4 440,5	4 440,5	4 440,5
KS	308,8	311,6	311,1	304,1
Preliminära skattemedel 2026, maj 2025		315,6	315,6	315,6
Tidigare beslutade tillskott		-	6,0	6,0
Tidigare beslutade minskningar/besparingar		-	-2,0	-6,0
Förändrade skattemedel enligt spec. ovan		-4,0	-8,5	-11,5
Samhällsbyggnadsnämnd	423,4	438,4	454,6	460,0
Preliminära skattemedel 2026, maj 2025		428,4	428,4	428,4
Tidigare beslutade tillskott		-	7,2	12,6
Tidigare beslutade minskningar/besparingar		-		0,0
Förändrade skattemedel enligt spec. ovan		10,0	19,0	19,0
Kultur- och fritidsnämnd	199,0	214,6	218,9	224,3
Preliminära skattemedel 2026, maj 2025		208,6	208,6	208,6
Tidigare beslutade tillskott		-	10,8	16,2
Tidigare beslutade minskningar/besparingar		-		0,0
Förändrade skattemedel enligt spec. ovan		6,0	-0,5	-0,5
Bildningsnämnd	1 706,8	1 725,8	1 720,8	1 723,1
Preliminära skattemedel 2026, maj 2025		1 702,8	1 702,8	1 702,8
Tidigare beslutade tillskott		-		2,3
Tidigare beslutade minskningar/besparingar		-	-5,0	-5,0
Förändrade skattemedel enligt spec. ovan		23,0	23,0	23,0
Välfärdsnämnd	1 788,4	1 831,3	1 856,7	1 928,8
Preliminära skattemedel 2026, maj 2025		1 785,2	1 785,2	1 785,2
Tidigare beslutade tillskott		-	10,5	76,6
Tidigare beslutade minskningar/besparingar		-	-1,1	-1,1
Förändrade skattemedel enligt spec. ovan		46,1	62,1	68,1
Övergripande				
Skattemedel Budget 2026	4 426,3	4 521,6	4 562,0	4 640,2
Förändring, Mkr		95,3	40,4	78,2

INVESTERINGSBUDGET 2026-2030

Partiförslag (V)

Investeringsprojekt (Löpande prisnivå, Mkr)	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Totalt projektet
Skattefinansierade investeringar	911	1 058	1 308	1 211	855	
KS/Kommunledningsförvaltning	25,6	35,0	28,4	16,0	15,0	
Verksamhetsinvesteringar räddningstjänst	1,6	5,0	7,4	5,0	5,0	
Utbyggnad Vikingagatan	2,0	8,0				10,0
Digitalisering	17,0	12,0	11,0	11,0	10,0	
Stadsdel 2030, etapp 1	0,0					
Vallaområdet och grönområden	5,0	10,0	10,0			25,0
KS/Konsult- och serviceförvaltning	549,2	684,2	466,2	213,7	199,6	
LSS gruppbostad 6 platser 2 st (Domsjö)	10,0	46,2				61,0
LSS gruppbostad Järved	21,0					31,0
Omsorgsboende Kusthöjden 54 platser	135,0	115,0				270,0
Omsorgsboende Arnäs 40 platser	40,0	90,0	70,0			210,0
Sidensjöskolan	12,9	40,2	21,9			81,9
Björnaskolan	6,5	42,1	28,9			84,4
Björna simhall		14,6	36,9	8,1		64,0
Multisporshall	120,0	33,0				260,0
Bussdepå	10,0	85,0	79,9			190,0
Åtgärder takkonstruktioner	15,0					
Tillagningskök centralt			11,0	11,0		
Tillagningskök Mellansel		8,0	8,0			
IT-lokaler + serverhall	5,0	20,0	15,0			
Åtgärder brandsäkerhet	15,0	35,0	35,0	35,0	35,0	
IT-investeringar	45,0	45,0	45,0	45,0	45,0	
Komponentutbyten	70,0	70,0	75,0	75,0	80,0	
Verksamhetsanpassningar, m.m.	43,8	40,1	39,6	39,6	39,6	
Samhällsbyggnadsnämnd	195,0	126,0	147,5	144,0	120,0	
Bussdepå, infartsväg	2,0	1,0				6,0
Infrastruktur (Gator/vägar/parker/mötesplatser)	39,0	34,0	22,5	29,0	25,0	
Belägg.n.program/Förbättrad standard väg/GC-väg	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	
Gatubelysning, reinvestering	20,0	30,0	40,0	40,0	40,0	
Övriga verksamhetsinvesteringar	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	
Bro över Moälven, Alfredshem	46,0					70,0
Bro Fabriksvägen, Husum	15,0					
Modovägen stödmur	12,0					
Mobilitetshus, centrum						
Högländsvägen inkl GC och bro		1,0		20,0		
Domsjövägen inkl GC	1,0		25,0			26,0
Cykelparkeringar mm	5,0	5,0	5,0			15,0
Kultur- och fritidsnämnd	116,8	115,1	234,4	287,3	101,6	
Multisporshall, inventarier och konst		5,0				
Björnaskolan, inventarier			0,8			
Björna simhall, inventarier och konst				0,7		
Offentlig gestaltning	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	
Övriga verksamhetsinvesteringar	11,0	4,3	7,8	0,8	0,8	
Skid- och skidskytteprojekt, Etapp 2	25,0	17,0				42,0
Byggnader vid Skyttis skid- och skidskyttestadion	25,0	25,0				50,0
Nybyggnation arkiv/magasin museiverksamhet	5,0	30,0	40,0			75,0
Renovering bef bassäng + bef barnbassäng	45,0	11,0				66,0
Kulturhus med stadsbibliotek		10,0	100,0	200,0	100,0	410,0
Ny ishall i centrum		10,0	85,0	85,0		180,0
Bjälsta ishall, nya omklädningsrum med mera	5,0	2,0				7,0

INVESTERINGSBUDGET 2026-2030

Partiförslag (V)

Investeringsprojekt (Löpande prisnivå, Mkr)	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Totalt projektet
Bildningsnämnd	21,0	69,0	250,6	215,0	260,0	
Björnaskolan, inventarier och konst			3,8			
Sidensjöskolan, inventarier och konst			3,8			
Verksamhetsinvesteringar/Inventarier	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	
Gymnasieskola, ny eller renoverad		25,0	125,0	125,0	225,0	700,0
Grundskola/anpassad grundskola Ängetskolan	1,0	14,0	60,0	60,0	15,0	150,0
Förskola Centrala stan (Järvhaga) 6 avd	4,0	10,0	38,0	14,0		66,0
Förskola Centrala stan, inventarier				2,0		
Övrigt behov av förskolor				4,0	10,0	66,0
Upprustning byaskolor	6,0	10,0	10,0			26,0
Välfärdsnämnd	3,0	29,0	181,0	335,0	159,0	
Omsorgsboende Kusthöjden, inventarier		6,0				
Omsorgsboende Arnäs, inventarier			3,0			
Verksamhetsinvesteringar/Inventarier	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	
Omsorgsboende 60 platser Bjästa			20,0	150,0	150,0	320,0
Omsorgsboende 60 platser Bjästa, inventarier					6,0	
LSS gruppboende 6 platser			5,0	26,0		31,0
Vård och omsorgsboende, 60 platser, Bodum		20,0	150,0	150,0		320,0
Vård och omsorgsboende, Bodum, inventarier				6,0		
Investeringar utförda av annan aktör	0	0	0	0	0	
Affärsmässiga investeringar	89	93	46	31	23	
KS/Kommunledningsförvaltning/finansförvaltn.	25,7	60,0	43,0	28,0	20,0	
Verksamhetsinvesteringar KAC	0,7			8,0		
Markförvärv, exploateringar, m.m.	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	
Kustbevakningen	5,0	40,0	23,0			70,0
Kultur- och fritidsnämnd	63,0	33,0	3,0	3,0	3,0	
Paradiset Investering ny rutschbana	30,0					30,0
Paradiset Ombyggnation SPA	30,0	30,0				60,0
Paradiset Utveckling kommersiell verksamhet	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	
Paradiset Reinvestering i anläggning	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Summa investeringar	999	1 151	1 354	1 242	878	
därav utförda i egen regi	999	1 151	1 354	1 242	878	
därav utförda av annan aktör	0	0	0	0	0	

Understruken text: beslutade investeringar Röd text: ej finansierade investeringar Blå text: affärsmässiga investeringar

Skattefinansierade investeringar mandatperioden 2023-2026	2 051
Skattefinansierade investeringar mandatperioden 2027-2030	4 433

Stödinfo

Investeringsutrymme skattefin. investeringar utifrån resultat +3%	1 368
Bedömt upplåningsbehov mandatperioden	683
Investeringsutrymme skattefin. investeringar utifr. resultat enl förslag	991
Bedömt upplåningsbehov mandatperioden	1 060

Finansiellt mål mandatperioden 2023-2026

KF:s investeringsmål skattefin. investeringar 2023-2026	1 800
Avvikelse mot KF:s investeringsmål, partiförslag	-251